

Svenska Filminstitutet  
Box 27126, 102 52 Stockholm  
Besök: Filmhuset, Borgvägen 1-5  
Telefon: 08-665 11 00  
Fax: 08-661 18 20  
[www.sfi.se](http://www.sfi.se)



# Budgetunderlag 2014 - 2016

# Budgetunderlag för åren 2014 – 2016

## 1 Inledning

### *En ny filmpolitik*

I december 2012 fattade riksdagen beslut om att godkänna propositionen *Bättre villkor för svensk film* och att anslå medel till 2013 års filmavtal. Såväl propositionen som avtalet skärper ambitionerna för svensk film. Den övergripande inriktningen för insatserna skall vara kvalitet, förnyelse och tillgänglighet. Med detta som grund har nya mål formulerats för filmpolitikens inriktning.

Avtalet innehåller en rad förändringar. Kravet på biografpremiär för långfilm har tagits bort. Nya stöd som automatstöd, dramaseriestöd, producentstöd och stöd till konvergerade medier har kommit till. Stödet till dokumentärfilm har tillförts ytterligare ca 8 Mkr medan konsulentstödet till lång spelfilm minskats med 56 %. Det senare förklaras delvis av att medel öronmärkts för lång dokumentärfilm (8 Mkr) och att nytt automatstöd införs (36 Mkr). Stödet till lång barnfilm har ökat genom att regionernas pengar enligt 42 §, punkt 10, är öronmärkta för detta ändamål. För att ytterligare stärka förutsättningarna för barnfilm, som har svårt att få annan finansiering, stöttar konsulenterna dessa filmer med högre belopp samt överbocar sina budgetar för att motverka det faktum att många barn- och ungdomsfilmer ofta faller då deras ytterligare finansiering uteblir. Ett krav på etablerad producent för stöd till långfilm har skrivits in och därmed har en redan befintlig praxis som Filminstitutet arbetat efter formaliserats. Kravet syftar till att bidra till utvecklingen av starka och uthålliga produktionsmiljöer med en ökad kontinuitet i produktionen. Även det nya producentstödet har samma syfte. För att stärka förnyelsen i svensk film gör Filminstitutet tillsammans med SVT, filmresurscentrum och Filmregion Stockholm-Mälardalen en satsning som syftar till utveckling av personer (talanger) och förnyelse av det konstnärliga innehållet vilket ligger i linje med filmpropositionens skrivningar om kvalitet och förnyelse. Dessutom har målet om en jämställd filmbransch gjort tydligt genom att förhandsstöden skall fördelas jämnt mellan män och kvinnor. Med detta som grund har Filminstitutet tagit fram ett program för jämställdhet.

Allt sedan filmavtalet undertecknades i september 2012 har Filminstitutet lagt fokus på att förbereda tillämpningen av avtalet. Nya regler för produktionsstöd har utarbetats i nära kontakt med parterna. Producentstödsavdelningen har organiserats om för att bättre svara mot krav i det nya avtalet. Under ledning av Filminstitutet har nya regler för automatstöd och dramastöd utarbetats och samtal med parterna pågår om hur stödet till paralleldistribution kan förändras. Behovet av detta stöd ändras nu som en följd av digitaliseringen av biograferna.

### *Behovet av en långsiktig filmpolitik*

Det akuta arbetet med att få det nya avtalet på banan har inneburit att en långsiktig diskussion om filmavtal som finansieringsmodell för produktion av ny svensk film ännu inte kommit igång. Med tanken på att avtalet är kort och löper under en period om tre år är det angeläget att sådana diskussioner startar inom en nära framtid. En

öppning till breddat filmavtal ges genom skrivningen i avtalet om att parterna är överens om att verka för utökad finansiering genom tillkommande parter, främst från aktörer som visar eller på annat sätt exploaterar film. Ett breddat filmavtal bör också vara en huvudstrategi för kommande samtal om ett avtal efter 2015.

I betänkandet SOU 2009:73 Vägval för filmen diskuteras en framtid för filmen utan ett filmavtal och med enbart statlig finansiering. Här pekar utredaren Mats Svegfors på de statsfinansiella svårigheterna med att öka det statliga stödet till filmen så att det helt och fullt kan ersätta intäkter från biografavgifter och övriga bidrag till filmavtalet. I debatten om framtida filmfinansieringen har det sällan förts fram alternativ till den avtalsmodell vi nu har. Ett undantag är dock den filmlag som införts i Polen och garanterar polsk filmproduktion nya pengar. I Filminstitutets remissvar på public service-utredningen berörs frågan om finansiering av filmstödet. Här menar Filminstitutet att ett alternativ skulle kunna vara att koppla finansiering av produktion av svensk film till finansiering av public service. Om det visar sig att ett fortsatt filmavtal efter 2015 inte är genomförbart, skulle en möjlighet kunna vara att finansiera filmproduktionen med en öronmärkt del av medel som tas in genom en public-service-avgift. Det skulle kunna bli en public service-filmavgift. En sammankoppling mellan public service-avgiften och filmfinansieringen låter sig göras genom att verksamheterna ligger mycket nära varandra och uppdragen till public service och filmstödet i hög grad sammanfaller.

En viktig faktor att ta hänsyn till i fortsatta diskussioner om filmpolitiken är eventuella förändringar i biografstrukturen. Om planerna på en försäljning av SF Bio till annan ägare realiserar kan hela avtalskonstruktionen komma att ifrågasättas. En annan utmaning ligger i förändringar i filmkonsumtionen och därmed i de betalningsströmmar som utgör grunden för avtalsfinansieringen. Även om biografbesöken under 2012 var höga vet vi av erfarenhet att marknaden kan svänga kraftigt. Det totala antalet biobesök är beroende av ett mindre antal publikt starka filmer. Om dessa uteblir förändras också besöksiffrorna. Utvecklingen på nätet och den illegala nedladdningen är också faktorer att ta hänsyn till.

Med tanke på att vi nu har ett nytt filmavtal som är på väg att implementeras kommer vi i detta budgetunderlag fortsättningsvis inte att beröra de områden som omfattas av filmavtalet. I stället läggs fokus på frågor som rör digitalisering av filmarvet, distribution och visning av kvalitetsfilm på biograf, insatser för barn och ungdom samt kompensation för pris- och löneomräkning.

### ***Filminstitutets roll***

I filmpropositionen skriver regeringen att Filminstitutet har en betydelsefull roll för genomförandet av den svenska filmpolitiken. Arbetet med tillämpningen av det nya filmavtalet pekar på vikten av att den samlade kompetens och erfarenhet som finns på Filminstitutet tas till vara och brukas i en nära dialog med parterna. Skrivningarna i såväl avtalet som filmpropositionen om löpande utvärderingar, konsekvensbeskrivningar och omvärldsbevakning skärper kraven på Filminstitutet. Efter beslut av regeringen genomförs under våren 2013 en analys av Filminstitutet av Statskontoret. Tillsammans med det underlag Filminstitutet tar fram bör denna analys utgöra en god grund för utformningen av en framtida filmpolitik och samverka med andra parter. Med detta som grund och med tanke på att förändringar sker snabbt vore det önskvärt att Filminstitutet närvarar vid förhandlingarna om ett nytt avtal

efter 2015. I anslutning till att vi i höst uppmärksammar att Filminstitutet och filmavtalet fyller 50 år kommer frågan om förutsättningarna för en långsiktig filmpolitik att stå i fokus.

## **2 Digitalisering av filmarvet**

### ***Ändrade förutsättningar***

År 2012 tog digitaliseringen av biograferna riktig fart och distributionen av analog film upphörde i stort sett helt mot årets slut. Av den anledningen har Filminstitutet byggt upp en digital infrastruktur för att ta emot säkerhetsmaterial till ny svensk film med syfte att i digitalt format långtidsbevара den nya svenska filmen. Denna infrastruktur har skalanpassats för att också kunna ta emot och bevара en del filmer ur de egna samlingarna som digitaliseras.

En annan konsekvens av digitaliseringen av biograferna är att den äldre svenska filmen inte längre kan visas. Fram till nu har Filminstitutet tagit emot och bevarat denna film i analog form och också lånat ut filmen för visning på biograf såväl i Sverige som utomlands. De allra flesta biograferna som nu ställer om till digital projektion tar helt bort de analoga projektorerna och blir helt och fullt hänvisade till visning av digitala kopior.

### ***Ett tillgängligt filmarv***

Sverige har varit och är ett stort filmland. Det svenska filmarvet är känt över hela världen och ger respekt och aktning för den svenska filmkonsten. Film är ett utomordentligt sätt att förmedla en bild av ett lands historia och samhällsliv och fungerar många gånger som ingång till den nya filmen. Det är enligt vår uppfattning en självklarhet att filmarvet skall vara tillgängligt och brukas i såväl Sverige som i andra länder.

Under det gångna året har Filminstitutet haft överläggningar med rättighetshavare till svensk film om förutsättningar och villkor för en omfattande digitalisering. Det har resulterat i ett principavtal som reglerar användning av det material som digitaliseras. Det är Filminstitutets ambition att den digitala filmen skall bli tillgänglig inte bara för biografvisning utan även i andra kanaler. Visionen är att det svenska filmarvet skall bli tillgänglig via nätet och på det sättet kunna ses av alla. Då stor del av filmarvet har producerats med offentligt stöd är det också rimligt att filmerna blir tillgängliga för alla.

I förra årets budgetunderlag föreslog Filminstitutet att medel tillförs för en omfattande digitalisering av filmarvet. I filmpropositionen uppmärksammar regeringen detta och skriver att en förutsättning för att filmarvet i framtiden skall vara tillgängligt för omvärlden är att det digitaliseras. Detta bör, enligt regeringens mening, prioriteras av Filminstitutet under de kommande åren. Några särskilda medel har dock inte anvisats.

## ***Vikten av en omfattande och skyndsam digitalisering***

Det finns flera skäl till att Filminstitutet gör bedömningen att det är av synnerligen stor vikt att komma igång med digitaliseringen snarast möjligt.

För att utföra en omfattande och högkvalitativ digitalisering är tillgången på dataskannrar en förutsättning. Dessa utvecklades för att möta branschens behov av att digitalisera material som spelats på analog film, men redigeras och distribueras digitalt. I takt med att allt fler filmer numera också spelas in digitalt, har marknaden krympt, och det finns oroväckande tecken på att tillgången på dataskannrar på sikt kommer att upphöra. En av de få tillverkarna av aktuella skannrar, tyska DFT, köptes i oktober 2012 upp av indiska Prasad som enligt uppgift garanterar service på befintliga skannrar i ytterligare tio år, men inte bekräftat att man kommer att tillverka nya. I EU-kommissionens rapport *Challenges of the Digital Era for Film Heritage Institutions*, som publicerades i December 2011, skriver man att ”the window of time when digitization is possible at reasonable costs and with realistic expectations of obtaining reasonable quality, has already started closing” (s 27), och senare i rapporten slås fast att “the window of opportunity for such mass digitization projects is already closing, and it is not realistic to assume that it will last more than 7-10 years” (s. 141).

Det får förutsättas att de bedömningar som EU-kommissionen gör är välgrundade. I det nätverk med bransch och filmarkiv världen över, som Filminstitutet är en del av, har annan uppfattning än kommissionens inte förts fram.

Filminstitutet förfogar inte över egen skanner utan är hänvisad till att köpa denna tjänst av företag på marknaden. I Sverige finns endast några få post-produktionsbolag som kan digitalisera biograffilm på ett sätt som motsvarar Filminstitutets krav. Basen för deras skannerverksamhet är densamma som i övriga världen, att överföra analogt inspelat material till digitalt format. När förändringar sker vad gäller analoga inspelningar kan detta komma att förändra möjligheterna för Filminstitutet att köpa tjänsten på marknaden. I ett sådant läge bör Filminstitutet överväga att köpa in egen skanner. Att köpa tjänster av utländska aktörer är förenat med höga transportkostnader och betydande säkerhetsproblem eftersom det oftast är unikt originalmaterial man har att hantera.

I vår omvärld sker intressanta initiativ på detta område. Filmarkivet i Finland har tilldelats en miljon Euro årligen utöver det ordinarie anslaget för att starta en komplett produktionslinje för att digitalisera det finska filmarvet för biografbruk. Delar av arbetet gör i egen regi, annat görs av företag på marknaden.

Film Forever är British Film Institutes plan för 2012 – 2017 och omfattar tre strategiska områden inom filmområdet - utbildning, produktionsstöd och tillgängliggörande. Finansiering sker med medel från regeringen och ”the National Lottery”, sponsorer och egna intäkter. Det tredje strategiska området handlar om digitalisering och tillgängliggörande av hela det brittiska filmarvet, såväl för biografvisning som via andra plattformar och visningsfönster. Under en första femårsperiod kommer man att digitalisera sammanlagt 10 000 filmer, 5 000 filmer väljs ut av en expertpanel inom BFI och man kommer också att låta publiken nominera filmer som man vill se digitaliserad. De övriga 5 000 kommer att digitaliseras efter förslag från andra arkiv och rättighetshavare.

I Frankrike har 400 miljoner Euro avsatts för att digitalisera 10 000 filmer under en sexårsperiod. Pengarna delas ut i form av stöd, som producenter och rättighetsinnehavare får ansöka om hos Centre National du Cinéma et de l’image animée (CNC). Villkoret är att producenten eller rättighetsinnehavaren själv bidrar med 10 % av finansieringen för varje projekt, och förbinder sig att göra filmen tillgänglig genom DCP-distribution på biograf, tv-visning, dvd/blu-ray-utgåvor eller via nätet.

### **Särskilda insatser 2013 och därefter**

Att digitaliseringen kommer igång är alltså angeläget av två skäl: dels allmänintresset att göra filmarvet tillgängligt, dels det faktum att en kamp mot klockan inletts.

Mot denna bakgrund kommer Filminstitutet att inleda en digitalisering i mindre skala. Detta görs möjligt genom att Filminstitutets styrelse fattat ett extraordinärt beslut om att för år 2013 anta en budget med negativt resultat, minus 1,8 Mkr. Underskott täcks med medel från det egna kapitalet, d.v.s. den buffert som är en garant för den löpande verksamheten. Enligt den antagna finansplanen skall det egna kapitalet uppgå till minst 15 Mkr.

På detta sätt kan vi komma igång och under 2013 digitalisera ca 20 filmer. Bland dessa finns En kvinnas ansikte (*Gustaf Molander, 1938*), Barnen från Frostmofjället (*Rolf Husberg, 1945*), Flickan och hyacinter (*Hasse Ekman, 1950*), Dom kallar oss mods (*Stefan Jarl/Jan Lindqvist, 1968*), Hugo och Josefin (*Kjell Grede, 1967*), En kärlekshistoria (*Roy Andersson, 1970*) och Bröderna Mozart (*Suzanne Osten, 1986*).

Detta är en angelägen start men en takt om 20 filmer per år är ändå alltför låg. Det totala antalet svenska filmer i samlingarna är ca 2 500 långfilmer och ca 6 000 kortfilmer (motsvarande ca 4 000 långfilmer vad gäller längd), vilket innebär att det med den här farten skulle ta 200 år att digitalisera hela beståndet av svensk film med avseende på biografvisning. Det skulle innebära att den största delen av det svenska filmarvet riskerar att bli inlåst och inte tillgängligt för allmänheten.

I nedanstående tabell har vi beräknat kostnader i ett femårsperspektiv.

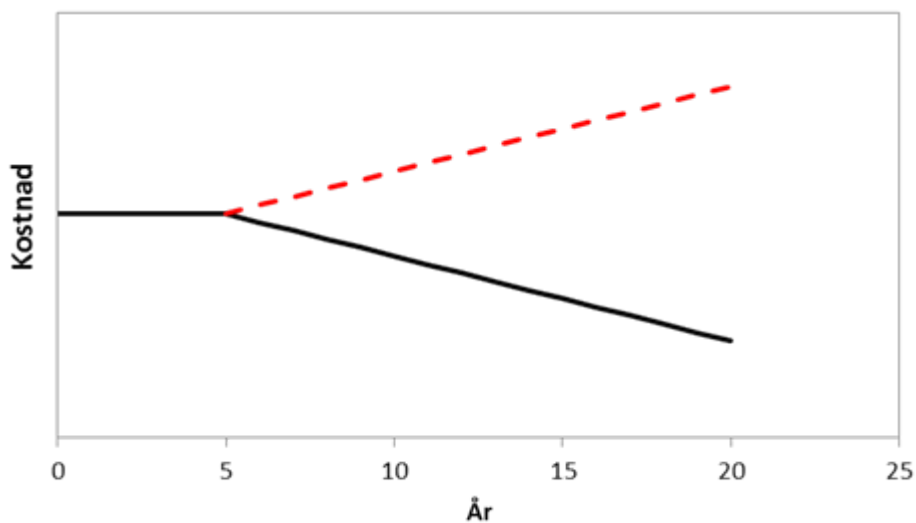
**Digitalisering Skanning/år Bearbetning/år Lagring/år Totalt/år Färdigt/år**

50 filmer/år	1 000 000	1 200 000	1 600 000	3 800 000	2083
100 filmer/år	1 500 000	2 400 000	3 200 000	7 100 000	2053
200 filmer/år	2 000 000	4 800 000	6 400 000	13 200 000	2033

Som framgår av tabellen är inte användning av det egna kapitalet vare sig tillräckligt eller en långsiktigt hållbar lösning. Att använda det egna kapitalet för digitalisering är en mycket kortsiktig lösning, men en åtgärd som visar stundens allvar. För att säkerställa att det svenska filmarvet är tillgängligt även i framtiden och kan visas i den digitala biografstruktur som nu etablerats måste Filminstitutet tillföras nya medel.

**Äskande om ökade medel**

Mot bakgrund av det angelägna i att göra filmarvet tillgängligt och att tiden för digitaliseringen är högst begränsad, äskar Filminstitutet en ökning av medlen med 13,2 Mkr per år under den kommande femårsperioden. Med en sådan takt kommer 1 000 filmer att digitaliseras under perioden.



Storleken på äskandet är grundat på de uppgifter som nu är tillgängliga och kan uppskattas för en femårsperiod. Vissa kostnader kan sannolikt komma att sjunka, exempelvis kostnaderna för digital lagring, medan andra kostnader som löner och skanning sannolikt kommer att öka. Eftersom kostnaderna är starkt förknippade med en snabb teknikomvandling behöver utvecklingen följas och nya uppskattningar göras regelbundet. Mycket talar dock för att det sannolikt blir dyrare och för att kunna genomföra digitaliseringen av filmarvet till en totalt sett så låg kostnad som möjligt är det avgörande att den snabbt kommer igång.

### 3 Satsning på arthousefilm\*

2012 var året då biograferna i stor utsträckning blev digitala. Vid slutet av året var 613 salonger digitala eller 75 % av det totala antalet salonger i landet. 2012 var också ett år med höga totala publiksiffror på biograf, de högsta sedan år 1988/89.

Det är för tidigt att dra definitiva slutsatser av digitaliseringen för bredden och mångfalden i utbudet av film på biograf. De preliminära siffrorna som Filminstitutet har tillgång till pekar på att fler filmer än tidigare setts av stor publik. Den sannolika förklaringen till detta är att fler filmer distribuerats i fler kopior, vilket kan ses som en följd av att digitala kopior är väsentligt billigare än analoga kopior.

Biografägare på mindre och medelstora orter pekar också på att 2012 års publiksiffror till viss del är en följd av att de publikstarka filmerna även visats på mindre orter nära filmens premiärdatum och då filmen får uppmärksamhet i olika medier. Detta har inte tidigare alltid varit fallet utan dessa filmer har nått småorterna långt efter premiären, många gånger nära tiden för filmernas DVD-premiär.

När det gäller premiärsatta filmer under 2012 kan man se en minskning jämfört med året innan, från 237 premiärer till 212 premiärer, en minskning med 10 % (gäller filmer med minst 10 föreställningar). När det gäller filmer från övriga världen (från andra länder än USA, Sverige och Europa) är minskningen väsentligt större och uppgår till mer än 50 %, i absoluta tal från 19 filmer till 8 filmer.

I flera sammanhang har det påtalats att digitaliseringen kan få till följd att de publikstarka filmerna slår ut annan film. Stor blir större och mångfalden minskar. Olika uppgifter från den svenska marknaden pekar också på sådan risk, bl.a. som en följd av att tillgången till fler och billiga visningskopior gör det lättare att snabbt ändra sättningen på en biograf om en film inte omedelbart förmår locka en publik, att VPF-avgifterna kan hindra programsättningen av filmer med förväntad liten publik och att denna film, som ofta behöver lång tid att etablera sig på marknaden snabbt försvinner eller blir hänvisad till ogynnsam visningstid.

Det är ännu inte möjligt att med statistik utvärdera effekterna av att biografssystemet blivit digitalt. Men det är angeläget att noga följa utvecklingen, vilket också Filminstitutet löpande gör.

Den filmpolitiska utmaningen ligger i att främja mångfald och kvalitet på biograferna. Det finns olika sätt att åstadkomma detta. Det nuvarande stödet till paralleldistribution, som finansieras med medel ur filmavalet, behöver ändras. Filminstitutet har kallat samman avtalets parter för att utarbeta förslag om annan användning av dessa medel. Med särskild betoning på mångfalden i utbudet av film på biograf behöver stödet till import och lansering av värdefull film förstärkas.

Det är inte rimligt att den svenska biografpubliken enbart får tillgång till 8 filmer från övriga världen vilket motsvarar 4 % av det totala filmutbudet. Det risktagande som en filmimportör tvingas ta när det gäller import av denna typ av filmer är många gånger för hög och ett riktat stöd är här av avgörande betydelse. En tredje åtgärd är att

---

\* Detta begrepp har valts för att kringgå den inbyggda värdeladdningen som ligger i begreppet "kvalitetsfilm", till förmån för detta mer värdeneutrala begrepp som enbart syftar på film som förväntas ha begränsad distribution och visning på biografer, och därmed begränsat publikunderlag.



utnyttja den digitala tekniken till en breddning av utbudet på de lokala biograferna. Det är i dag lätt att skicka film till en biograf, det är också billigt att ta fram en digital visningskopia och den lokala repertoaren kan anpassas till den lokala publiken. En förutsättning för detta är givetvis att den lokala biografen får en starkare roll i programsättningen och till viss del blir sin egen "curator" samt att distributörerna distribuerar de filmer biograferna beställer. Tekniken bjuder denna möjlighet och det finns nu starka skäl att Filminstitutets, efter det att teknikskiftet är i hamn, riktar sina insatser mot innehållet, repertoaren. I detta sammanhang är det viktigt med samverkan med branschen och inte minst visningsorganisationerna.

Målet för en satsning bör vara att stödja de som driver biografer runt om i landet i deras arbete med att utveckla och anpassa repertoaren till lokala förutsättningar, att förmedla tips och idéer om hur ett lokalt "curatorship" kan utvecklas, hur den lokala biografen kan utveckla sin marknadsföring och hur biografen med hjälp av film kan ta en tydligare plats i det lokala och offentliga samtalet om kultur och politik. Det var delvis med detta perspektiv som övergången till digitala biografer fick en politisk legitimitet och det är nu dags att driva frågan vidare. Mot denna bakgrund föreslår Filminstitutet ett treårigt projekt där alla som delar den ovan beskrivna ambitionen inbjuds att delta.

### ***Åskande om ökade medel***

För att finansiera ett höjt stöd till import av värdefull film och för det treåriga projektet äskar Filminstitutet en utökning av anslaget med 5 Mkr.

### ***Översyn av stöd till distribution och visning***

Under flera decennier har filmpolitiken haft fokus på filmproduktion. Det är här de största pengarna finns, det är detta område som tar störst plats i filmavtalet, i den offentliga filmdebatten och även i utredningar och propositioner om film. Samtidigt kan man konstatera att lansering och visning av film är av vital betydelse för att filmen skall nå sin publik. Det yttersta syftet med filmproduktionen är ju själva mötet med publiken, det är där som filmen kan ge upplevelser och bidra till förändring.

Inom såväl filmavtalet som det statliga stödet till Filminstitutet anslås medel för att stödja distribution och visning av film. Filmavtalet stadgar att 12 % av de medel som kommer in till avtalet (efter avdrag enligt § 26, § 27 och § 29) skall användas för lanseringsstöd, stöd till paralleldistribution och biografstöd. För år 2013 motsvarar det ett budgeterat belopp om 34 mkr. Inom ramen för det statliga stödet till Filminstitutet avsätts för år 2013 ca 22 Mkr för import, lansering och visning, det senare inkluderar stöden till skolbio, festivaler och visningsorganisationer.

Man kan alltså konstatera att 56 Mkr avsätts till detta område. Av detta belopp riktas lanseringsstödet (5,7 Mkr) till svensk film, övriga stöd har relevans för såväl svensk som utländsk film.

En gemensam överordnad ambition med stöden kan läsas ut av skrivningarna i filmpropositionen och kopplas till begreppen kvalitet och mångfald. Samtidigt kan man konstatera att vissa stöd fördelats med i stort sett samma belopp under en följd av

år. Flera av stöden riktas till organisationer och fungerar som en slags basfinansiering av deras verksamhet på nationell nivå. Andra stöd riktas till filmtitlar eller enskilda biografer och är därmed mer selektiva till sin karaktär.

Vi kan konstatera att det saknas en samlad analys av effekterna av de olika stöden. En viktig utgångspunkt är att fråga sig om stöden motsvarar de behov som är mest angelägna och om medlen på ett effektivt sätt ger individer i hela landet möjligheter till ett rikt och varierat filmutbud. Det är Filminstitutets avsikt att genomföra en sådan analys. Med tanke på frågans komplexitet och Filminstitutets begränsade resurser är det rimligt att rapporten färdigställas under år 2014 och därmed kan spela en roll i kommande förhandlingar om ett nytt filmavtal.

## **4 Barn och unga**

Film och rörlig bild är i dag tillgängligt på en rad olika plattformar, vilket leder till att barns och ungdomars medievanor förändras snabbt. Det gäller inte bara den tid barn och unga ägnar åt att se och bruka film och rörlig bild utan också det sätt de unga använder sig av medierna.

Under 2012 fastställde Filminstitutet en långsiktig handlingsplan för barn och ungdom. Planen syftar till att stärka intresset för barnfilm bland såväl kreatörer och finansörer som biopubliken. Planen betonar vikten av att barn får möjlighet att upptäcka olika slags filmer men också erfarenhet av att själva utveckla sitt skapande med rörliga bilder. Genom handlingsplanen stärker Filminstitutets sin satsning på barn och ungdom avsevärt. Alla avdelningar på Filminstitutet är engagerade i arbete med att förverkliga planens intentioner. Utmaningarna är många.

### ***Stärka produktionen av angelägna svenska barnfilmer***

Den svenska barnfilmen har haft stora problem och det producerades väldigt få filmer under flera år. Det senaste året har trenden vänt och under detta år och nästa kommer flera svenska barnfilmer ha premiär. Det är glädjande, och till en del ett resultat av Filminstitutets identifiering av problemet att finansiera svensk barnfilm och de åtgärder detta lett till. Samtidigt ser vi att de filmer som är i produktion till stor del bygger på kända förlagor. När det gäller den mer utmanande filmen baserade originalidéer har den fortfarande stora problem att finna sin fulla finansiering.

Ytterligare åtgärder krävs för att hjälpa den här kategorin av barn- och ungdomsfilm. Frågan är komplex, och det handlar både om att stimulera till att få fram de bästa berättelserna samt att undersöka vidare finansieringsstrukturer. En förstudie under 2013 ska visa vilka konkreta åtgärder som behövs för att stimulera en fortsatt kontinuitet för produktion av barnfilm, och för att den ökade produktionen också ska ge en mångfald av historier och filmer.

## ***Öka engagemanget och intresset för barnfilmen***

Hösten 2013 inleder Filminstitutet årligt återkommande ”Barnfilmsmönstring”. Tanken är att belysa barn- och ungdomsfilmerna ur flera olika perspektiv – forskning, produktion, distribution, skolbio, barns och ungas eget skapande – och inbjuda aktörer från hela fältet till genomlysning, samtal och debatt. Detta är en av flera aktiviteter som syftar till att öka engagemanget, intresset och statusen för barnfilmen.

## ***Stärka och underlätta för lärare att arbeta med filmen i skolan***

Filmen är sedan många år en viktig resurs i skolan. Med sin attraktionskraft på unga människor är den en viktig bas för diskussioner om t.ex. jämställdhet, demokrati och andra värdegrundsfrågor. Skolans personal ställs inför många nya utmaningar som trängs med tidigare uppdrag och vi kan se att behovet av kompetensutveckling ökat i och med introduktionen av den nya läroplanen, lgr 11, som fört in filmen på schemat. Filminstitutet kommer därför att utöka sitt stöd till kompetensutveckling. Filminstitutet kommer också att fortsätta att erbjuda ett omfattande årligt tematiskt skolbioprojekt som knyter an till aktuella frågor i samhället och som underlättar för lärarnas användande av filmen i undervisningen. 2013 års skolbioprojekt är ”Boken på duken” som syftar till att använda filmen som läsfrämjare. Syftet är att möta det omfattande behov av läsfrämjande insatser som litteraturutredningen redogör för i sitt betänkande från 2012. Skolorna kommer att erbjudas specialskrivna filmhandledningar, förslag på praktiska övningar, artiklar, filmer m.m. för att inspirera till arbetet med filmen i klassrummet. Även mindre projekt kommer att genomföras.

## ***Öka utbudet av skolbiofilmer***

Under senare år kan man se en trend att antalet skolbiovisningar sjunkit. Skolornas möjlighet att visa film i klassrummet eller i aulor har förbättrats och blivit ett enklare val. Men biografupplevelsens överlägsna kvalitet behöver lyftas fram och jämföras med upplevelsen av scenkonst. En försvårande omständighet är att det är svårt att få tillgång på skolbiofilmer. Filminstitutet kommer därför att bygga upp en begränsad skolbiodistribution – med såväl äldre som nyare filmer - som ska tillgodose skolornas behov av angelägna filmer att visa.

## ***Öka stödet till ungas eget skapande på fritid***

Det är viktigt att barn och unga ges möjlighet att utveckla och fördjupa film som ett eget uttryck och intresse. Filminstitutet kommer därför att uppmärksamma kommunerna på att det finns särskilda pengar att söka för ungas eget skapande på fritid. Organiserad fritidsverksamhet kring film är något som särskilt gynnar unga kvinnors filmskapande. Filminstitutet kommer också att arrangera en talanghelg med inbjudna filmskapare från hela landet. Syftet är att det ska bli en årlig mötesplats med filmvisningar, workshops och föreläsningar.

### *Äskande om utökade medel*

För att understödja och samordna alla olika insatser för barn och unga äskar Filminstitutet en ökning av anslaget med 500 000 kr.

## **5 Kompensation för pris- och löneomräkning**

Det statliga anslaget till filmkulturell verksamhet har legat på samma nivå sedan år 2006. Anslaget finansierar insatser för filmarvet, kommunikation, handläggning inom avdelningarna Omvärlden och Utland, viss del av den gemensamma administrationen samt stöd till visningsorganisationer, festivaler, import och lansering samt barn och unga.

Ambitionen i Filminstitutets verksamhet är hög och tar sin grund i skrivningar i filmpropositionen och den egna verksamhetsplanen. Utan en uppräknings av anslaget som tar hänsyn till kostnadsutvecklingen inom de verksamheter som Filminstitutets stöd fördelas till sjunker i realiteten värdet av stöden. Dessutom begränsas Filminstitutets möjligheter att bibehålla kompetens starkt och därmed minskar möjligheten till utvecklingen av verksamheten.

Sedan 2006 har kostnaderna enligt KPI stigit med 10,5 %. Det är därför rimligt att anslaget till Filminstitutet räknas upp så att det motsvarar den nivå som då gällde 2006.

### *Äskande om utökade medel*

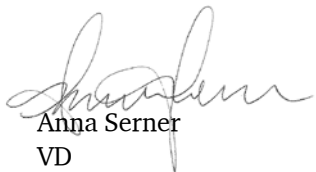
Mot denna bakgrund äskar Filminstitutet om en nivåuppräknings av det filmkulturella anslaget med 9,8 Mkr.

## **6 Sammanfattning av äskanden för perioden 2014 – 2016**

Svenska Filminstitutets äskanden för perioden 2014 – 2015, utöver befintliga medel, framgår av följande tabell:

<b>Verksamhet (beloppen anges i Mkr)</b>	<b>2014</b>	<b>2015</b>	<b>2016</b>
Digitalisering av filmarvet	13,2	13,2	13,2
Satsning på kvalitetsfilm	5	5	5
Barn och unga	0,5	0,5	0,5
Kompensation för KPI-förändring	9,8	9,8	9,8
<b>Summa</b>	<b>28,5</b>	<b>28,5</b>	<b>28,5</b>

**Stiftelsen Svenska Filminstitutet**



Anna Serner  
VD

Jan-Erik Billinger  
Avd. chef

2013-02-28